

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
Pedagogika wobec wyzwań współczesnego świata
Olsztyn, 16 listopada 2023

**Profesjonalizacja działań zawodowych pedagogów
w kierunku wyrównywania szans edukacyjnych uczniów**

Gabriela Dobińska, Małgorzata Kosiorek

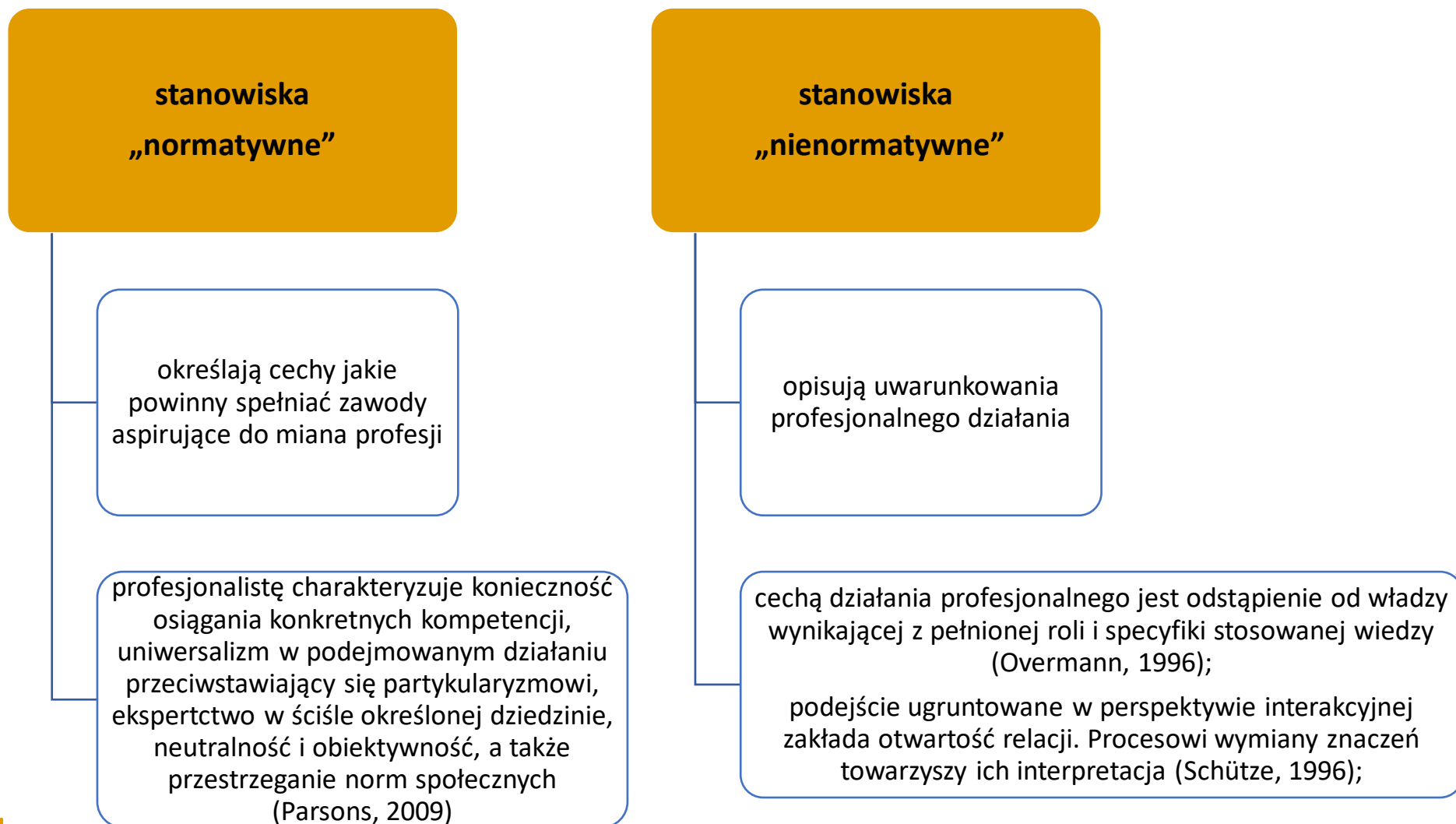
**WYDZIAŁ NAUK
O WYCHOWANIU**
Uniwersytet Łódzki

Projekt „Badania porównawcze funkcji międzynarodowych programów kształcenia w Polsce”, finansowany z Narodowego Centrum Nauki, nr 2020/38/E/HS6/00048

Teorie profesjonalności (D. Urbaniak-Zajac, 2018)

Teoretyczne ujęcia profesjonalizacji

Boyt, Lusch, Naylor, 2001

profesjonalizm to wielowymiarowa struktura składająca się z postaw oraz zachowania wobec swojej pracy i odnosząca się do osiągnięcia wysokich standardów

Madalińska-Michalak, 2021

1/ bycie profesjonalistą (ang. *being a professional*)
2/ profesjonalne działanie (ang. *behaving professionally*)

Szempruch, 2019

Termin opisuje się, analizuje, interpretuje i projektuje najczęściej w układzie trzech zmiennych:
1/ profesjonalnej wiedzy,
2/ profesjonalnego działania
3/ kwalifikacji etyczno-moralnych

W odniesieniu do zawodu nauczyciela profesjonalizm operacjonalizuje się najczęściej jako wiedzę potrzebną do nauczania, autonomię rozumianą jako samodzielność decydowania w zakresie zadań wynikających z pracy zawodowej i umiejętność podejmowania współpracy przyczyniającej się do wymiany informacji i wsparcia, które pozwalają na zachowanie wysokiej jakości kształcenia.

Założenia metodologiczne

- Udało nam się porozmawiać z 14 kobietami oraz 5 mężczyznami, którzy byli zatrudnieni w instytucjach prywatnych i/lub publicznych realizujących program matury międzynarodowej. Badani to osoby uczące różnych przedmiotów szkolnych, prezentujące zróżnicowany staż pracy w programie IB DP. Spotkania z badanymi odbywały się przede wszystkim w budynku szkoły, w wyznaczonym przez rozmówców niewielkim pokoju, w którym narratorzy czuli się bezpiecznie oraz komfortowo.
- Poszukiwałyśmy odpowiedzi na pytanie: *Jakie działania podejmują nauczyciele w celu osiągnięcia pedagogicznego eksperctwa?*

Wyniki badań własnych

Dążenie do profesjonalizmu poprzez relacje

Dążenie do profesjonalizmu poprzez *bycie na bieżąco*

**Dążenie do profesjonalizmu poprzez
osiąganie formalnych gratyfikacji**

Konkluzje

- Nauczyciele definiowali profesjonalizm jako proces, który nie ma sprecyzowanego zakończenia, odnajdywali własne sposoby interpretacji jego przebiegu.
- Nie ma jednej dominującej strategii. Opisywane warianty mogą się nakładać i być realizowane jednocześnie lub naprzemiennie.
- Narratorzy w sposobach definiowania nie nawiązywali do pojęć uchwyconych w literaturze, wręcz przeciwnie, chętnie tworzyli własne definicje, wizualizowane niczym mapy marzeń, *vision board*.
- Wszystkie realizowane przez nauczycieli strategie przyczyniają się do wyrównywania szans edukacyjnych polskich uczniów w wymiarze globalnym. Program IB DP prowadzi do wykształcenia świadomych i zaangażowanych obywateli, których cechuje wrażliwość na brak sprawiedliwości i wszelkie nierówności.
-

Literatura

- Glaser, B., Strauss, A.L. (2009). *Odkrywanie teorii ugruntowanej. Strategie badania jakościowego*. Kraków: Zakład Wydawniczy NOMOS.
- Gołębiak, B.D., Zamorska, B. (2014). *Nowy profesjonalizm nauczycieli: podejścia–praktyka–przestrzeń rozwoju*. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskiej Szkoły Wyższej.
- Madlińska-Michalak, J. (2021). *Pedeutologia. Prawno-etyczne podstawy zawodu nauczyciela*. Warszawa: Wydawnictwo UW.
- Michalak, J.M. (2010). Profesjonalizm w zawodzie nauczyciela. W: J.M. Michalak (red.). *Etyka i profesjonalizm w zawodzie nauczyciela* (87-122). Łódź: Wydawnictwo UŁ.
- Strauss, A., Corbin, J. (1997). *Grounded theory in practice*. Thousand Oak: Sage
- Szczepanik, R. (2015). Partnerki życiowe recydywistów i ich rola w powstrzymywaniu aktywności przestępczej. *Profilaktyka Społeczna i Resocjalizacja*, 26, 35-57.
- Szempruch, J. (2019). W stronę profesjonalizmu nauczyciela. *Przegląd Pedagogiczny*, 2(30), 24-32.
- Śliwerski, B. (2009). O wymierności pracy nauczyciela. *Studia Pedagogiczne. Problemy Społeczne, Edukacyjne i Artystyczne*, 18, 31-48.